

BŪVNICĪBAS VALSTS KONTROLES BIROJA

DARBĪBAS STRATĒGIJA 2020. - 2022.^{GADAM}

RĪGA 2020.

SATURS

I. Vispārīgā daļa	3
1. Biroja darbības pilnvarojums	3
2. Birojā īstenotie darbības virzieni.....	3
II. Biroja darbības virzienu apraksti.....	5
1. Publisku ēku ekspluatācijas kontrole	5
2. Būvdarbu kontrole un būvju pieņemšana ekspluatācijā.....	7
3. Būvvaldes funkcija.....	9
4. Būvspeciālistu kompetences novērtēšana un patstāvīgās prakses uzraudzība būvekspertīzes specialitātē	10
5. Būvniecības informācijas sistēmas uzturēšana, pilnveide un attīstība	12
6. Elektroenerģijas ražotāju uzraudzība, tiesību piešķiršana uz obligātā iepirkuma komponentes samazināju un elektroenerģijas aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšana un uzraudzība	15
7. Energoefektivitātes monitoringa sistēmas uzraudzība	16
8. Transporta enerģijas nosacījumu kontrole, valsts naftas rezerves un ogļūdeņražu meklēšanas, izpētes un ieguves administrēšana	17
9. Enerģētikas informācijas sistēmu uzturēšana, pilnveidošana un attīstība	19
III. Biroja darbības spēju izvērtējums.....	21
Iekšējās kontroles sistēma.....	22
Biroja valsts budžeta programmu daļa.....	22
Pielikums.....	24

I. Vispārīgā daļa

Būvniecības valsts kontroles biroja (turpmāk – Birojs) darbības stratēģija 2020. – 2022. gadam (turpmāk – stratēģija) ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas izstrādāts saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 28.aprīļa instrukciju Nr.3 “Kārtība, kādā izstrādā un aktualizē institūcijas darbības stratēģiju un novērtē tās ieviešanu” un ņemot vērā Ekonomikas ministrijas darbības stratēģiju 2020. – 2022.gadam, kura apstiprināta ar Ekonomikas ministrijas 25.05.2020. rīkojumu Nr.1-6.1/2020/99.

1. Biroja darbības pilnvarojums

Birojs ir ekonomikas ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Ekonomikas ministrs Biroja pārraudzību īsteno ar Ekonomikas ministrijas starpniecību.

Biroja funkcijas un uzdevumi ir noteikti Ministru kabineta 2014.gada 30.septembra noteikumos Nr.576 “Būvniecības valsts kontroles biroja nolikums”, kā arī citos normatīvajos aktos.

2. Birojā īstenotie darbības virzieni

Biroja darbības mērķis:

Atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei nodrošināt kvalitāti un drošību būvniecības jomā, kā arī nodrošināt efektīvu enerģētikas politikas administrēšanu.

Biroja vīzija:

Būvniecības valsts kontroles birojs ir inovatīva iestāde, kas nodrošina ilgtspējīgu un efektīvu enerģētikas un būvniecības darbību pārraudzību, veicinot sabiedrības uzticēšanos.

Biroja misija:

Būvniecības valsts kontroles biroja misija ir būt par pozitīvo pārmaiņu līderi enerģētikas un būvniecības pārraudzības jomā, nodrošinot nozares ilgtspējīgu attīstību, veicinot klientu iesaisti un sabiedrības uzticēšanos.

Biroja vērtības:

Profesionalitāte

Kvalitatīvi un atbilstoši amata prasmēm un zināšanām paveikts darbs, sadarbojoties un veidojot cieņpilnas attiecības ar klientiem, sadarbības partneriem un kolēģiem.

Atbildība

Godprātīgi un savlaicīgi paveikts darbs, pildot iestādei noteiktos uzdevumus un ievērojot valsts un sabiedrības intereses.

Objektivitāte

Izsvērtu lēmumu pieņemšana, ievērojot taisnīguma, neitralitātes un neietekmējamības principus.

Efektivitāte

Izvirzīto mērķu sasniegšana iespējami īsākā termiņā ar mazākiem resursiem.

Biroja darbības virzienus:

Būvniecība joma

1. publisku ēku ekspluatācijas kontrole;
2. būvdarbu kontrole un būvju pieņemšana ekspluatācijā;
3. būvvaldes funkcijas īstenošana;
4. būvspeciālistu kompetences novērtēšana un pastāvīgās prakses uzraudzība būvekspertīzes specialitātē;
5. būvniecības informācijas sistēmas (turpmāk– BIS) pārziņa un turētāja funkcijas.

Enerģētika joma

1. elektroenerģijas ražotāju, kas saņem valsts atbalstu obligātā iepirkuma komponentes ietvaros, uzraudzība;
2. tiesību piešķiršana uz obligātā iepirkuma komponentes samazinājumu;
3. elektroenerģijas aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšana un uzraudzība;
4. energoefektivitātes monitoringa sistēmas uzraudzība;
5. transporta enerģijas nosacījumu kontrole
6. valsts naftas rezervju kontrole;
7. ogļūdeņražu meklēšanas, izpētes un ieguves licenču administrēšana;
8. enerģētikas informācijas sistēmu pārziņa un turētāja funkcijas.

Lai sasniegtu Biroja izvirzīto mērķi, Birojs savā Stratēģijā ir izvirzījis galvenās *Biroja prioritātes 2020.-2022.gadam:*

1. Nodrošināt kontroles sistēmas ieviešanu un īstenošanu enerģētikas politikas administrēšanas jomā, tai skaitā, nodrošinot, ka valsts atbalsts obligātā iepirkuma ietvaros saņemts pamatoti.
2. Pāriet no klasiskās objektu pārbaudes uz sistemātisku objektu pārbaudi, uz procesu un risku analīzes balstītu būvdarbu un ēku ekspluatācijas kontroli.
3. Nodrošināt BIS uzturēšanu un turpmāko pilnveidošanu, paplašinot e-pakalpojumus, izveidojot “mājas lietu”, ieviešot riska algoritmu ēku tehniskā stāvokļa novērtēšanai, ieviešot (BIM) projektu iespēju ievietot BIS;
4. Nodrošināt enerģētikas informācijas sistēmu, t.sk. ENER un NAPRO, uzturēšanu un pilnveidošanu, attīstot jaunus e-pakalpojumus;
5. Nodrošināt digitālās platformas darbību tirdzniecības pakalpojuma sniegšanai aizsargātiem lietotājiem;
6. Nodrošināt darbības virzienu ietvaros atbalstošus un preventīvus pasākumus, ievērojot sabiedrības intereses.

II. Biroja darbības virzienu apraksti

1. Publisku ēku ekspluatācijas kontrole

Mērķis: *Īstenot sistemātisku uz procesu un risku analīzes balstītu publisko ēku ekspluatācijas kontroli.*

Esošās situācijas apraksts:

Birojs nodrošina publisku ēku ekspluatācijas uzraudzību, veicot ēkas apsekošanu, kuras ietvaros novērtē tās drošumu un patvaļīgās būvniecības esamības faktu. Kopš 2017.gada 1.oktobra Biroja uzraudzībā atrodas arī Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestādes vai Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām būvētās būves Aizsardzības ministrijas valdījumā vai turējumā esošajā nekustamajā īpašumā.

Par būvju atbilstību būvēm izvirzītājām būtiskajām prasībām sākotnēji ir atbildīgs ēkas īpašnieks. Publisko ēku īpašniekiem ir pienākums ekspluatācijā nodotai otrās vai trešās grupas publiskai ēkai veikt ēkas tehnisko apsekošanu ne retāk kā reizi 10 gados. Publiskā ēkā, kura nodota ekspluatācijā pirms 2004.gada 1.oktobra un kurai pēdējo 10 gadu laikā nav veikta tehniskā apsekošana, tehnisko apsekošanu bija jāveic līdz 2019.gada 30.septembrim. Savukārt, gadījumos, kad ēka nodota ekspluatācijā laikā periodā no 2004.gada 1.oktobra līdz 2014.gada 1.oktobrim, periodisko tehnisko apsekošanu veic reizi 10 gados. Periodisko tehnisko apsekošanu jāveic atbilstoši Latvijas būvnormatīvam, ar mērķi novērtēt ēkas faktisko tehnisko stāvokli attiecībā uz tādām būves pamatprasībām kā mehāniskā stiprība un stabilitāte, lietošanas drošība un ugunsdrošība un, nepieciešamības gadījumā, uzlabot tehnisko stāvokli. Birojs īpašu uzmanību pievērš informēšanas pasākumiem ēku īpašnieku vidū ar mērķi celt īpašnieku izpratni par pienākumiem un veicamajiem darbiem (informatīvās vēstules, semināri u.t.t.).

Publisko ēku ekspluatācijas kontrole tiek veikta gan proaktīvi – plānojot pārbaudāmos objektus uz iepriekš veikto pārbaūžu rezultātu analīzes pamata, gan reaktīvi – reaģējot uz Birojā ienākušajām sūdzībām.

2019.gadā publisko ēku ekspluatācijas uzraudzības ietvaros ir veiktas 929 pārbaudes, no tām 201 ir pirmreizējā fiziskā pārbaude. Salīdzinot 2018.gada un 2019.gada rādītājus, konstatējams, ka ir pieaudzis dokumentāli veikto pārbaūžu skaits, kas saistīts ar Birojā iesniegto periodisko tehnisko apsekošanas atzinumu (turpmāk – TAA) izvērtēšanu un Birojā pieņemto lēmumu pēckontroli.

Ņemot vērā, ka viens no objektu atlases kritērijiem 2019.gada kontrolei bija ēkas, kurām kadastrālā uzmērīšana ir veikta līdz 2001.gadam, pārbaūžu ietvaros pieauga konstatēto patvaļīgo būvniecību skaits, kur lielākoties ir veikta atjaunošana vai vienkāršotā atjaunošana, veicot funkcionālus vai tehniskus uzlabojumus. Salīdzinot 2018.gada un 2019.gada ekspluatācijas uzraudzības veikto pārbaūžu rezultātus, konstatēts, ka ir pieaudzis ēku skaits ar atkāpēm no mehāniskās stiprības un stabilitātes, un lietošanas drošības prasībām, kas saistīts ar to, ka pārbaudes, galvenokārt, veiktas ēkās, kuras nodotas ekspluatācijā pirms 2001.gada. Veiktas 698 dokumentālās pārbaudes. Veicot iesniegto TAA izvērtēšanu, 12% gadījumos ir konstatēts neapmierinošs vai daļēji apmierinošs atsevišķu nesošo konstrukciju stāvoklis (izvērtējot

bojājumu raksturu, Birojs ir veicis arī administratīvās darbības (pamatojoties uz būvinspektora atzinumā konstatēto, ir pieņēmis kādu no Būvniecības likuma 21.panta septītajā daļā minētajiem lēmumiem)). Analizējot pēdējo gadu rezultātus, 5 – 7% gadījumos bija konstatētas būtiskas neatbilstības, kas rezultējās ar Biroja lēmumiem pilnībā vai daļēji apturēt ēkas ekspluatāciju.

Ņemot vērā, ka turpinās BIS attīstība, ir būtiski pilnveidojot BIS funkcionalitāti nodrošināt, ka vienuviet ir pieejama informācija par ēku tehnisko stāvokli, proti, tiek uzkrāta un nodrošināta dokumentācijas / informācijas uzglabāšana, kā arī nodrošināt to izvērtējumu, ļaujot uzraudzības iestādēm veikt uz riska vadības principiem balstītu ēku ekspluatācijas pārbaudi.

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības			
		2019 izpilde	2020 plānotais	2021 plānotais	2022 prognoze
Nodrošināta publisko ēku ekspluatācijas kontrole	Pārbaudītas publiskās ēkas (pirmreizējās pārbaudes ¹)	357 (201)	300 (250)	300 (250)	300 (250)
	Veiktas publisko ēku ekspluatācijas kontroles (administratīvās pārbaudes)	698 ²	650 ³	650	650
Būvniecības procesa dalībnieki informēti par ēku ekspluatācijā izvirzītajām prasībām Biroja kompetences ietvaros	Organizēti informatīvie semināri (skaits)	-	2	2	2
Pilnveidota BIS funkcionalitāte	Nodrošināta uz risku analīzi balstīta ēku ekspluatācijas uzraudzība	-	-	-	1
	Ieviesta ēkas lietas dokumentācijas uzglabāšana, “mājas lieta”	-	-	-	1
Iesaistītās iestādes: Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Veselības inspekcija, Valsts vides dienests, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija.					

Uzdevumi darbības virziena īstenošanai:

- pilnveidota BIS funkcionalitāte, nodrošinot, ka tiek uzkrāta dokumentācija/ informācija par ēku tehnisko stāvokli (“mājas lieta”), tai skaitā ieviesta īpašnieku apziņošanas sistēma;
- pilnveidota BIS funkcionalitāte, izstrādājot algoritmu, kas nosaka ēku riska līmeni, ņemot vērā ēkas tehnisko stāvokli un īpašnieku veiktās darbības;
- organizēti preventīvie pasākumi par publisko ēku ekspluatāciju un konstatēto kontrolēs, tādējādi mazinot neatbilstību rašanos, tai skaitā “Konsultē vispirms” principa piemērošanu;
- sniegti priekšlikumi Ekonomikas ministrijai normatīvā regulējuma pilnveidošanai par publisko ēku ekspluatāciju.

¹ Pirmreizējās pārbaudes – atzinumi

² Visi atzinumi, lēmumi, mērījumi

³ Dokumentālās pārbaudes - pieņemto lēmumu pēckontrole (lietu skaits), tehniskās apsekošanas atzinumu izvērtējums

2. Būvdarbu kontrole un būvju pieņemšana ekspluatācijā

Mērķis: *Īstenot sistemātisku uz procesu un risku analīzes balstītu būvdarbu kontroli.*

Esošās situācijas apraksts:

Birojs nodrošina šādu būvju būvdarbu kontroli:

a) tādu jaunu publisku ēku būvniecību un pārbūvi, kurās paredzēts vienlaikus uzturēties vairāk nekā 100 cilvēkiem;

b) būves, kuru paredzētajai būvniecībai atbilstoši likuma "Par ietekmes uz vidi novērtēšanu" 4.panta pirmās daļas 1. punktam piemērota ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra;

c) jaunas būves vai esošu būvju pārbūves, kuru ieceres iesniedzējs ir pašvaldība, ja publisku būvdarbu līguma līgumcena ir 1,5 miljoni *euro* vai lielāka;

d) tādu elektropārvades līniju būvniecības iecerēm, kurām atbilstoši Teritorijas attīstības plānošanas likumā paredzētajam noteikts nacionālo interešu objekta statuss;

e) Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestādes vai Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām būvēto būvju būvdarbu kontroli Aizsardzības ministrijas valdījumā vai turējumā esošajā nekustamajā īpašumā.

2019.gadā Birojs nodrošināja būvdarbu kontroli 548 objektos. Arī 2019.gadā saglabājusies būvniecības objektu skaita pieauguma tendence, tomēr ne tik intensīva, kā tas ir bijis 2018.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu (pieaugums ir bijis 40%). Pieaugums 2019.gadā salīdzinājumā ar iepriekšējā gada (Birojs 2018.gadā nodrošināja būvdarbu kontroli 449 objektos) attiecīgo periodu ir pieaudzis par 22%.

Būvdarbu kontroles ietvaros Birojs sagatavojis 503 atzinumus par būvniecības objektu pārbaudi. Ir novērota pozitīva tendence attiecībā uz būvniecības procesa kvalitāti, tomēr joprojām vienas no biežāk fiksētajām neatbilstībām ir saistītas ar būvprojekta izmaiņām, kuras ietekmē būves nesošo konstrukciju mehānisko stiprību un stabilitāti.

19 gadījumos Birojs ir pieņēmis lēmumus par būvdarbu apturēšanu visā objektā vai objekta daļā. Starp šādiem objektiem var minēt A.Deglava ielas satiksmes pārvadu un Brasas satiksmes pārvadu, kur būvdarbu apturēšanas iemesls bija nepienācīgā kvalitātē veiktā būves tehniskā apsekošana (izpēte) pirms būvprojekta izstrādes un, attiecīgi, būvprojekta risinājumu neatbilstība situācijai dabā.

2019.gadā Birojs ekspluatācijā ir pieņēmis 254 objektus. Ņemot vērā būvdarbu kontrolē esošo objektu skaita pieauguma tendenci, ekspluatācijā pieņemto objektu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (2018.gadā pieņemti ekspluatācijā 159 objekti) ir pieaudzis par 60%.

Kopā 77 gadījumos veikti mērījumi būvdarbu kontroles jomā:

- ✓ 38 objektos, veicot instrumentālu dzelzsbetona konstrukciju kvalitātes kontroli – neatbilstības konstatētas 3 gadījumos;
- ✓ 35 objektos veikta tērauda konstrukciju kvalitātes kontrole – neatbilstības konstatētas 3 gadījumos;

- ✓ 4 objektos veikta koka konstrukciju kvalitātes kontrole – neatbilstības nav konstatētas.

62 gadījumos veikta ēku energoefektivitātes dokumentācijas kontrole – neatbilstības konstatētas 22 gadījumos. Starp raksturīgākām neatbilstībām var minēt energodokumenta neatbilstību būvprojektam, būvelementu maksimālā siltuma caurlaidības koeficienta pārsniegšanu, ēkas energoefektivitātes minimālā pieļaujamā līmeņa pārsniegšanu jaunbūvē un pārbūvē, kā arī pamatojuma trūkumu šo atkāpju pielietošanai, spēkā esoša energodokumenta trūkumu (nav atjaunots pēc ekspertīzes vai derīguma termiņa beigām).

9 gadījumos izvērtēti būvkonstrukciju risinājumi – neatbilstības konstatētas 2 gadījumos.

Būvniecības procesa digitalizācija ir priekšnosacījums, lai pārskata periodā strādātu pie vairāku procesu automatizēšanas būvju pieņemšanas ekspluatācijā.

Šobrīd BIS nodrošina uz riska vadības principiem balstītu būvdarbu uzraudzību, jo izstrādāts algoritms, kas nosaka objekta riska līmeni, ņemot vērā noteiktus kritērijus, piemēram, būves grupa, būvniecības veids, papildus nosacījumi būvdarbu laikā (paredzēta objekta ekspluatācija būvdarbu laikā; kultūras pieminekļa statuss), būvniecības dalībniekus. Atkarībā no BIS noteiktā būvobjektu riska līmeņa (augsts (1); vidējs (0,7); zems (0,5)) tiek plānoti būvdarbu kontroles pasākumi.

Būvniecības procesa digitalizācija nodrošina, ka vienuviet ir pieejama visa uz būvniecības procesu attiecināma dokumentācija un informācija, piemēram, būvprojekts, elektroniskais būvdarbu žurnāls, segto darbu un nozīmīgu konstrukciju pieņemšanas akti u.c. informācija. Tas rada priekšnosacījumus, lai īstenotu sistemātisku būvobjektu uzraudzību. Būtu nepieciešams pāriet no klasiskās uzraudzības, kas vērsta uz atsevišķu elementu pārbaudi uz procesu uzraudzību, kad tiek kontrolēta kvalitātes kontroles sistēma būvlaukumos sniedzot atbalstu būvdarbu veicējiem tās ieviešanā būvobjektos, lai nodrošinātu, ka būvdarbu kvalitāte atbilst Latvijas būvnormatīvos un attiecīgajos standartos, normatīvajos aktos vai būvdarbu līgumos noteiktajiem būvdarbu kvalitātes rādītājiem.

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības			
		2019 izpilde	2020 plānotais	2021 plānotais	2022 prognoze
Būvētas un nodotas ekspluatācijā kvalitatīvas un drošas būves	Veiktas būvdarbu kontroles un būves pieņemšana ekspluatācijā (pārbaužu skaits ⁴)	905	850	850	850
Būvniecības procesa dalībnieki informēti par būvniecībā izvirzītajām prasībām Biroja kompetences ietvaros	Organizēti informatīvie semināri (skaits)	-	2	2	2
Sniegts atbalsts būvniecības procesa dalībniekiem kvalitātes kontroles sistēmas (KKS) ieviešanai būvobjektos	Izstrādātas vadlīnijas būvdarbu veicēja kvalitātes kontroles sistēmai (skaits)	-	1	-	-

⁴ Atzinumi, Mērījumi, Akts par būves pieņemšanu ekspluatācijā

Īstenota sistemātiska uz procesu un risku analīzes balstīta būvdarbu kontrole	Veikt sistemātiskās pārbaudes (būvobjektu skaits)	-	1	4	6
Iesaistītās iestādes: Pašvaldību būvvaldes, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, Veselības inspekcija, Valsts darba inspekcija, Valsts vides dienests, Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcija, Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde.					

Uzdevumi darbības virziena īstenošanai:

- Īstenota sistemātiska uz procesiem un risku analīzes balstīta būvdarbu kontrole;;
- izstrādātas vadlīnijas būvdarbu veicēja kvalitātes kontroles sistēmai;
- ieviesta jauna uzraudzības pieeja, kas vērsta uz būvdarbu veicēja kvalitātes kontroles sistēmas izvērtēšanu un pilnveidošanu;
- organizēti preventīvie pasākumi ar mērķi veicināt savstarpējo sapratni starp būvniecības procesa dalībniekiem, tādējādi mazinot neatbilstību rašanos – “Konsultē vispirms” principa piemērošanu;
- sniegti priekšlikumi Ekonomikas ministrijai normatīvā regulējuma pilnveidošanai.

3. Būvvaldes funkcija

Mērķis: *Nodrošināt būvvaldes funkciju digitālajā vidē.*

Esošās situācijas apraksts:

Birojs pilda būvvaldes funkcijas kopš 2017.gada 10.jūlija attiecībā uz elektropārvaldes līniju būvju būvniecību, kurām ir noteikts nacionālo interešu objekta statuss, un kopš 2017.gada 1.oktobra attiecībā uz Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestādes vai Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām nepieciešamo būvju būvniecību Aizsardzības ministrijas valdījumā vai turējumā esošajā nekustamajā īpašumā.

2019.gadā Birojs, pildot būvvaldes funkciju saskaņā ar Būvniecības likumā noteikto, ir pieņēmis 308 lēmumus, no tiem:

- ✓ 237 lēmumus attiecībā uz Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestādes vai Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām nepieciešamo būvju būvniecību (par būvatļaujas izdošanu 56, par apliecinājuma kartes akceptēšanu 10, par paskaidrojuma raksta akceptēšanu 23, par projektēšanas nosacījumu izpildes atzīmes veikšanu būvatļaujā 59, par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildes atzīmes veikšanu 60, par izmaiņām būvatļaujā 14, par būvprojekta izmaiņām 15);
- ✓ 71 lēmumu par elektropārvaldes līniju būvniecību, kurām noteikts nacionālo interešu objektu statuss (par būvatļaujas izdošanu 6, par projektēšanas nosacījumu izpildes atzīmes veikšanu būvatļaujā 19, par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildes atzīmes veikšanu 13, par izmaiņām būvatļaujā 18, par būvprojekta izmaiņām 15).

Izskatot būvniecības ieceres dokumentāciju padziļināti, tiek izvērtēti būvkonstrukciju risinājumi – veiktas 44 pārbaudes – neatbilstības konstatētas 5 gadījumos, t. sk. konstatēta neatbilstoša projektēšanas sagatavošanas darbu izpilde, piemēram, Latvijas – Igaunijas trešā 330 kV starpsavienojuma elektropārvaldes līniju 4

būvprojektos tika konstatēts, ka atsevišķos DZK daļas rasējumos (kopumā 87 balstiem) norādītā informācija nav pietiekama, lai gūtu pietiekamu apliecinājumu par nesošo konstrukciju nestspēju. Ģeotehniskā izpēte ir veikta seklāk nekā projektēts pāļu dziļums. Atbilstoši LVS EN 1997-2:AC:2014 prasībām grunts izpēte jāveic vismaz 5 m zem konstrukcijas (pāļa gala).

2019.gadā būvvaldes komisija strādājusi ar 145 būvniecības lietām, notikušas 65 būvvaldes komisijas sēdes.

Ar 2020.gada 1.janvāri būvniecības administratīvais process uzsākams elektroniski BIS.

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības			
		2019 izpilde	2020 plānotais	2021 plānotais	2022 prognoze
Nodrošināta būvvaldes funkcija	Izskatītas ieceres (objektu skaits)	145	100	100	100
	Pieņemtie lēmumi	308	230	230	230
Iesaistītās iestādes: Aizsardzības ministrija un tās padotības iestādes, AS "Augstsprieguma tīkls", Tehnisko noteikumu izdevēji					

Uzdevumi darbības virziena īstenošanai:

- apmācīt būvvaldes funkciju īstenotājus darbam ar BIM izstrādātajiem projektiem.

4. Būvspeciālistu kompetences novērtēšana un patstāvīgās prakses uzraudzība būvekspertīzes specialitātē

Mērķis: *Nodrošināt būvspeciālistu kompetences novērtēšanu un patstāvīgās prakses uzraudzību būvekspertīzes specialitātē.*

Esošās situācijas apraksts:

Kopš 2016.gada 1.janvāra Birojs ir uzsācis būvspeciālistu kompetences novērtēšanu un patstāvīgās prakses uzraudzību būvekspertīzes specialitātē. Minētās darbības tiek veiktas saskaņā ar Ministru kabineta 2018.gada 20.marta noteikumiem Nr. 169 "Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības noteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr. 169) un iekšējām procedūrām, kas akreditētas Latvijas Nacionālajā Akreditācijas birojā saskaņā ar standarta LVS EN ISO/IEC 17024 "Atbilstības novērtēšana. Vispārīgās prasības personu sertificēšanas institūcijām" prasībām.

Atbilstoši 2018.gada 19.decembra akreditācijas lēmumam Nr. 567/2018 Birojs ir paplašinājis reglamentēto akreditācijas sfēru, kuras ietvaros ir pārskatīta un pilnveidota līdzšinējā sertificēšanas kārtība būvekspertīzes specialitātē, par galvenajām vērtībām izvirzot sertificēšanas procesa objektivitātes un neietekmējamības nodrošināšanu. Jaunā sertificēšanas shēma paredz, ka būvspeciālistu kompetences pārbaude būvekspertīzes specialitātē atbilstoši noteikumiem Nr.169 ietver tikai rakstisku pārbaudījumu – testu, tādēļ pretendents, piesakoties sertifikācijai, vairs nav jāiesniedz izvērtēšanai attiecīgās būvprojekta vai būves daļas ekspertīzes atzinums.

Lai nodrošinātu objektīvu un neatkarīgu sertifikācijas procesu, ir izstrādāti pilnveides risinājumi arī attiecībā uz eksaminācijas procesa norises kārtību, paredzot, ka kompetences pārbaude ir anonīma un eksaminācijas komisijai sertifikācijas kandidātu identitāte netiek izpausta – tiek norādīts pie dokumentu iesniegšanas piešķirtais kandidāta identifikācijas numurs.

Tāpat arī jaunā sertificēšanas shēma nosaka, ka papildus sertificēto būvspeciālistu plānotajai un ārpuskārtas uzraudzībai, balstoties uz risku analīzi, tiks veikta arī būvspeciālistu patstāvīgās prakses padziļināta pārbaude.

Savukārt, ārpuskārtas uzraudzības ietvaros Birojs pārbauda sūdzībās un iesniegumos norādītos faktus par iespējamiem būvspeciālista profesionālās darbības un profesionālās ētikas pārkāpumiem.

Kopā līdz 2019.gada 31.decembrim ir saņemti 182 pieteikumi sertifikācijai un izsniegti 166 būvprakses sertifikāti būvekspertīzes specialitātē, veikta 100% pārbaude 145 būvspeciālistiem un 20% pārbaude 13 būvspeciālistiem, kā arī kopš 2018.gada pārbaudīti 14 būvekspertīzes atzinumi, izvērtētas 23 sūdzības par iespējamiem būvspeciālista pārkāpumiem, kā rezultātā pieņemti 4 lēmumi par brīdinājuma izteikšanu būvekspertīzes darbības sfērā.

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības			
		2019 izpilde	2020 plānotais	2021 plānotais	2022 prognose
Nodrošināta būvspeciālistu kompetences novērtēšana būvekspertīzes specialitātē	Veikta būvspeciālistu kompetences novērtēšana (sertificēšana) un uzraudzība (skaits)	37/145	20/175	20/175	20/175
Pilnveidota būvprojektu un būvju ekspertīzes kvalitāte	Izstrādāta būvprojektu un būvju ekspertīzes (attiecībā uz būvizstrādājumu atbilstību) veikšanas metodika, tai skaitā definētas būvekspertīzes specialitātē nepieciešamās kompetences profesionālās darbības veikšanai	-	1	-	-
Nodrošināta būvspeciālistu pastāvīgas prakses uzraudzība digitālajā vidē	Pilnveidota datu apstrādes un izmantošanas iespējas, ņemot vērā datu pieejamību par būvspeciālistu darba laiku būvobjektos	-	-	1	-
Iesaistītās iestādes: Ekonomikas ministrija, Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs					

Uzdevumi darbības virziena īstenošanai:

- izstrādāta būvprojektu un būvju ekspertīzes (attiecībā uz būvizstrādājumu atbilstību) veikšanas metodika, tai skaitā definētas būvekspertīzes specialitātē nepieciešamās kompetences profesionālās darbības veikšanai;
- nodrošināta būvspeciālistu pastāvīgas prakses uzraudzība digitālajā vidē;
- nodrošināta informatīvo semināru organizēšana sertificētajiem būvspeciālistiem ekspertīzes veikšanas jomā;
- sniegti priekšlikumi Ekonomikas ministrijai normatīvā regulējuma pilnveidošanai.

5. Būvniecības informācijas sistēmas uzturēšana, pilnveide un attīstība

Mērķis: Attīstīt BIS, nodrošinot klientu ar nepieciešamajiem e-pakalpojumiem būves dzīves cikla laikā.

Esošās situācijas apraksts:

BIS izstrādi uzsāka Ekonomikas ministrija 2010.gadā ar Eiropas Reģionālā attīstības fonda (turpmāk – ERAF) līdzfinansētu projektu “Būvniecības informācijas sistēmas izstrāde”. Birojs pārņēma BIS un turpina sistēmas attīstību no 2017.gada, uzsākot ERAF projekta “Būvniecības procesu un informācijas sistēmas attīstība (1.kārta)” īstenošanu, kas turpināsies līdz 2020.gada augustam. BIS attīstība tiks turpināta no 2019.gada ar ERAF projekta “Būvniecības procesu un IS attīstība (2.kārta)” īstenošanu, kas norisināsies 36 mēnešus.

BIS mērķi:

- ✓ nodrošināt elektronisku būvniecības dokumentācijas apriti;
- ✓ nodrošināt sabiedrības vajadzību pēc informācijas par būvniecības procesiem;
- ✓ nodrošināt vienādu pieeju lēmumu pieņemšanā par būvniecību un vienādu likuma interpretāciju visā Latvijas teritorijā;
- ✓ nodrošināt, ka pasūtītājiem un būvniecības uzraudzības iestādēm – pašvaldību būvvaldēm, Birojam, Ekonomikas ministrijai, kā arī citām institūcijām, kuras pilda būvvaldes un uzraugošo institūciju funkcijas, ir pieejamas prasības būvniecībai, dokumenti un informācija no valsts informācijas sistēmām, kas attiecas uz konkrēto būvi;
- ✓ nodrošināt valsts rīcībā esošo datu atkalizmantošanu;
- ✓ nodrošināt būvniecības procesa dokumentācijas aprites caurspīdīgumu.

Attēls Nr.1

BIS jau šobrīd nodrošina būvniecības administratīvā procesa dokumentācijas apriti un uzglabāšanu elektroniskā formā (*Attēls Nr.1*) un nodrošina elektroniskas komunikācijas iespējas starp būvniecības procesa dalībniekiem: uzraugošām iestādēm, pasūtītāju, projektētāju, tehnisko noteikumu izdevēju un būvkomersantu.

Tai skaitā, BIS nodrošināts būvniecības administratīvais process, sākot ar ieceres izveidošanu un iesniegšanu, būvatļaujas saņemšanu līdz būvniecības procesa pārraudzībai un būves nodošanai ekspluatācijā. Pilns būvniecības administratīvā procesa cikls ir digitalizēts un organizējams caur BIS, tādējādi Latvija ir vienīgā dalībvalsts Eiropā, kur būvniecības dokumentācijas administratīvais process organizējams no ieceres līdz ekspluatācijai tikai elektroniski.

BIS ir Valsts nozīmes informācijas sistēma un tās raksturlielumi ir:

- ✓ integrēta ar 15 citiem valsts reģistriem (PMLP, UR, VZD Kadastrs, VZD VARIS, VZD ATIS, TA VVDZ, VRAA EIS, VRAA TAPIS, VRAA Maksājumu modulis, VRAA VIIS, LĢIA, IeM Sodū reģistrs, ZMNI);
- ✓ pieejami 6 reģistri (Būvkomersantu reģistrs, Būvspeciālistu reģistrs, Neatkarīgo ekspertu reģistrs ēku energoefektivitātes jomā, Ēku energosertifikātu reģistrs, Būvinspektoru reģistrs, Dzīvojamo māju pārvaldnieku reģistrs);
- ✓ pieejami 55 būvniecības e-pakalpojumi;
- ✓ ir 101 802 būvniecības lietas (dati uz 2019.gada beigām);
- ✓ ir 24 715 lietotāji (dati uz 2019.gada beigām);
- ✓ ir izveidota elektroniskā BIS lietotāju atbalsta sistēma, kurā lietotāji ērti var uzdot jautājumus un saņemt konsultācijas par BIS funkcionalitāti vai reģistrēt pieteikumus par funkcionalitātes kļūdainu darbību;
- ✓ ir izveidots Zvanu centrs, kur klienti var saņemt konsultāciju vai uzdot sev interesējošo jautājumu.

Birojs veica vērienīgu apmācību kampaņu BIS lietotājiem, organizējot informatīvos reģionālos seminārus, tiešsaistes apmācības un klātienes apmācības. Apmācību kampaņas mērķis bija projektētājiem, būvspeciālistiem un tehnisko noteikumu izdevējiem viegli uztveramā un saprotamā veidā sniegt informāciju par BIS funkcionalitāti, izveidotajiem elektroniskiem procesiem, projektētāju, būvspeciālistu un tehnisko noteikumu izdevēju tiesībām un pienākumiem no 2020. gada 1. janvāra, kā arī par būvniecības elektroniskā procesa sniegtām priekšrocībām. Informatīvie semināri notika dažādu Latvijas reģionu pilsētās – Jelgavā, Rīgā, Ventspilī, Tukumā, Liepājā, Bauskā, Valmierā, Limbažos, Jēkabpilī, Rēzeknē un Daugavpilī, tajos piedalījās 1434 dalībnieki. Tika organizētas 10 klātienes apmācības sertificēšanas institūciju deleģētajiem būvspeciālistiem, kuras apmeklēja 103 pārstāvji. Kā arī tika organizēti 99 tiešsaistes apmācību jeb vebināru cikli, kurus kopumā tiešsaistē skatījušies 7697 interesenti.

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības			
		2019 izpilde	2020 plānotais	2021 plānotais	2022 prognoze
Samazināts administratīvais slogs	Lietotāju skaits	24715	+ ≥ 50%	+ ≥ 20%	+ ≥ 10%
	Uzturēto reģistru vai datubāzu skaits / pieejamo reģistru vai datubāzu elektronisko pakalpojumu skaits	6/15	8/34	8/34	8/34
	Būves dzīves ciklā nodrošināto e-pakalpojumu skaits (Būvniecības un ekspluatācijas e-pakalpojumi)	55	57	58	58
Sniegts BIS lietotāju atbalsts	Sniegtas regulāras lietotāju apmācības	-	44	44	44
Pilnveidota un attīstīta BIS	Pilnveidota BIS funkcionalitāte atbilstoši projektam "Būvniecības	-	1	-	-

	procesu un informācijas sistēmas attīstība (1.kārta)				
	Pilnveidota BIS funkcionalitāte atbilstoši projektam “Būvniecības procesu un informācijas sistēmas attīstība (2.kārta) https://bis.gov.lv/bisp/bis-projekti/eraf-projekts-2karta	-	1	1	1
	Sagatavots detalizēts projekta apraksts turpmākai BIS attīstībai	-	-	1	-
Iesaistītās iestādes: Ekonomikas ministrija, Valsts zemes dienests, Tiesu administrācija, Valsts reģionālās attīstības aģentūra, Uzņēmumu reģistrs, Iekšlietu ministrijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Valsts ieņēmumu dienests, Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs, Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūra, Izglītības un zinātnes ministrija, Valsts reģionālās attīstības aģentūra, Latvijas Pašvaldību savienība, Latvijas lielo pilsētu asociācija, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Tieslietu ministrija, pašvaldību būvvaldes, sertificēšanas institūcijas u. c.					

Uzdevumi darbības virziena īstenošanai:

- īstenota BIS attīstība ERAFprojekta “Būvniecības procesu un informācijas sistēmas attīstība (1.kārta)” ietvaros;
- turpināta BIS attīstība un pilnveidošana ERAF projekta “Būvniecības procesu un informācijas sistēmas attīstība (2.kārta)” ietvaros: pilnveidots būvniecības ieceru un būvprojektu izskatīšanas un saskaņošanas process; pilnveidots būvniecības uzraudzības process; pilnveidots būvju ekspluatācijas uzraudzības process; pilnveidots būvkomersantu datu pārvaldības process; pilnveidots būvspeciālistu datu pārvaldības process; pilnveidots ēku energoefektivitātes pārvaldības process; izveidots būvniecības atkritumu/būvgrižu uzskaites process; pilnveidots apziņošanas un informēšanas process; attīstīta statistika un kvalitātes mērījumi BIS, t.sk., atskaišu un informācijas analītikas moduļu pilnveide; pilnveidotas jaunas un esošas BIS saskarnes ar valsts un citu organizāciju IS; paplašinātas tvērto datu kopas un publicētas atvērto datu portālā; īstenotas lietotāju apmācības par jaunizveidoto funkcionalitāti; novērtēta ieviešamo elektronisko pakalpojumu prototipu lietojamība, t.sk., atbilstība standartiem “Cilvēka un sistēmas mijiedarbības ergonomika” un Pieejamības prasību piemērošana publisko iepirkumu procedūrām IKT precēm un pakalpojumiem Eiropā, iesaistot potenciālo lietotāju grupu pārstāvjus;
- sagatavots detalizēts projekta apraksts turpmākai BIS attīstībai;
- turpināta BIS atbalsta dienesta attīstība, paplašinot informācijas sniegšanas kanālus un resursus. Nodrošinātas regulāras BIS lietotāju apmācības;
- sniegti priekšlikumi Ekonomikas ministrijai normatīvā regulējuma pilnveidošanai.

6. Elektroenerģijas ražotāju uzraudzība, tiesību piešķiršana uz obligātā iepirkuma komponentes samazināju un elektroenerģijas aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšana un uzraudzība

Mērķis: Izveidot efektīvu valsts atbalsta mehānismu – elektroenerģijas obligātā iepirkuma un garantētās maksas par koģenerācijas stacijā uzstādīto elektrisko jaudu (turpmāk – OI mehānisms) uzraudzības sistēmu, nodrošinot, ka atbalstu saņem tikai tie, kas izpilda prasības.

Esošās situācijas apraksts:

Ar 2020.gada 1.janvāri Birojs pilda šādas funkcijas, kas pārņemtas no Ekonomikas ministrijas – OI mehānisma uzraudzība un kontrole, atbalsta nodrošināšana energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības uzņēmumiem un aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma organizēšana.

OI mehānisma uzraudzības un kontroles ietvaros Birojs izvērtē komersantu iesniegtos gada pārskatus, reizi ceturksnī pārliedz, vai komersantiem nav Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu un nodevu parādu, veic aprēķinu par elektrostacijas kopējo kapitālieguldījumu iekšējo peļņas normu visam atbalsta periodam un pieņem lēmumu par cenas diferencēšanas koeficientu pārkompensācijas novēršanai, kā arī veic plānotas un neplānotas klātienē pārbaudes elektrostacijās, pārbaudot to atbilstību elektroenerģijas obligātā iepirkuma vai garantētās maksas par koģenerācijas stacijā uzstādīto elektrisko jaudu nosacījumiem. Birojam ir tiesības grozīt vai atcelt lēmumus, kas pieņemti, lai piešķirtu valsts atbalstu OI mehānisma ietvaros.

Energoietilpīgi apstrādes rūpniecības uzņēmumi, kas veic komercdarbību kādā no Ministru kabineta 2015.gada 14.jūlija noteikumu Nr.395 “Kārtība, kādā energoietilpīgi apstrādes rūpniecības uzņēmumi iegūst tiesības uz samazinātu līdzdalību obligātā iepirkuma komponentes maksājumam” 1. pielikumā minētajām nozarēm, un kuru kopējais elektroenerģijas patēriņš vienā pieslēguma vietā iepriekšējā kalendāra gadā bija lielāks par 0,5 gigavatstundām (GWh), var iegūt tiesības uz obligātā iepirkuma komponentes samazinājumu vienam kalendāra gadam. Birojs lēmumus pieņem uz komersantu iesniegumu pamata, izvērtējot komersantu atbilstību noteikumos minētajiem kritērijiem.

Trūcīga vai maznodrošināta ģimene (persona), daudz bērnu ģimene vai ģimene (persona), kuras aprūpē ir bērns ar invaliditāti, vai persona ar I invaliditātes grupu, kura izlieto elektroenerģiju savā mājāsaimniecībā pašas vajadzībām (galapatēriņam) var saņemt aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojumu.

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības		
		2020 plānotais	2021 plānotais	2022 prognoze
Nodrošināta OI mehānisma uzraudzība un kontrole	Elektrostaciju pārbaudes klātienē	50	50	50
	Izvērtēti elektrostaciju gada pārskati	100%	100%	100%
Atbalsts energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības uzņēmumiem	Pieņemti lēmumi	100%	100%	100%

Atbalsts aizsargātajiem lietotājiem	Nodrošināts atbalsts	100%	100%	100%
* Atbilstoši Ministru kabineta 2015.gada 14.jūlija noteikumu Nr.395 "Kārtība, kādā energoietilpīgi apstrādes rūpniecības uzņēmumi iegūst tiesības uz samazinātu līdzdalību obligātā iepirkuma komponentes maksājumam" 30.punktam komersants var pieteikties obligātā iepirkuma komponentes samazinājumam izdevumu kompensēšanai publiskajam tirgotājam (par atbalstu elektroenerģijas ražošanai no atjaunojamiem energoresursiem) par izmaksām, kas komersantam rodas laikposmā no 2015.gada 1.jūlija līdz 2020.gada 31.decembrim. Iesaistītās iestādes: Ekonomikas ministrija, Valsts zemes dienests, Tiesu administrācija, Valsts reģionālās attīstības aģentūra, Uzņēmumu reģistrs, Iekšlietu ministrijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Valsts Iepirkumu dienests, Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs, Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūra, Izglītības un zinātnes ministrija, Valsts reģionālās attīstības aģentūra, Latvijas Pašvaldību savienība, Latvijas lielo pilsētu asociācija, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Tieslietu ministrija, pašvaldību būvvaldes, sertificēšanas institūcijas.				

Uzdevumi darbības virziena īstenošanai:

- izveidota valsts atbalsta mehānisms – elektroenerģijas obligātā iepirkuma un garantētās maksas par koģenerācijas stacijā uzstādīto elektrisko jaudu uzraudzības sistēma;
- nodrošināta tiesību piešķiršana uz obligātā iepirkuma komponentes samazinājumu;
- nodrošināts atbalsts aizsargātajiem lietotājiem;
- sniegti priekšlikumi Ekonomikas ministrijai normatīvā regulējuma pilnveidošanai.

7. Energoefektivitātes monitoringa sistēmas uzraudzība

Mērķis: Izveidot *energoefektivitātes monitoringa sistēmas uzraudzību.*

Esošās situācijas apraksts:

Sākot ar 2020.gada 1.janvāri, Birojs pilda enerģētikas politikas administrēšanas funkcijas, kas pārņemtas no Ekonomikas ministrijas. Energoefektivitātes politikas uzraudzības jomā Birojam ir noteiktas šādas funkcijas:

- ✓ Lielo uzņēmumu un lielo elektroenerģijas patērētāju energoauditu, energopārvaldības un vides pārvaldības ar papildinājumu administrēšana un uzraudzība;
- ✓ Energoefektivitātes nodevas administrēšana;
- ✓ Valsts un pašvaldības iestāžu energopārvaldības sistēmas ieviešanas uzraudzība;
- ✓ Energoefektivitātes pakalpojumu sniedzēju reģistra un enerģijas ietaupījuma kataloga administrēšana;
- ✓ Energoefektivitātes pienākuma shēmas administrēšana;
- ✓ Brīvprātīgo vienošanos par energoefektivitātes uzlabošanu slēgšana un uzraudzība.

Komersanti, lai izpildītu normatīvajos aktos noteikto, veic energoauditu, ievieš sertificēto energopārvaldības sistēmu vai vides pārvaldības sistēmu ar papildinājumu, paziņojot par to Birojam un iesniedzot prognozējamo enerģijas ietaupījumu, kas tiktu iegūts, ieviešot vismaz trīs energoefektivitātes pasākumus ar lielāko enerģijas ietaupījumu vai ekonomiski izdevīgākos. Lai veicinātu BIS funkcionalitāti, Birojs aicina

gan uzņēmumu energoauditorus, gan komersantus izstrādātos energoauditus publicēt BIS Uzņēmumu energopārskatu reģistrā.

Savukārt, komersantu ikgadējie ziņojumi ir komersantu atskaite par jau ieviestajiem energoefektivitātes pasākumiem un tajos sasniegto enerģijas ietaupījumu.

Papildus tam Birojs apkopo un katru gadu Biroja tīmekļvietnē publicē Valsts institūciju īpašumā, valdījumā un lietošanā esošās ēkas ar kopējo platību virs 250 m² saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2012/27/ES par energoefektivitāti 5.panta 5.punktu (turpmāk – Valsts ēku saraksts). 2019.gadā Valsts ēku sarakstā ir iekļautas 838 ēkas (kopējā iekļauto ēku platība ir 1 862 319,7 m², no kuriem renovēti ir 50475,0 m² un kultūrvēsturiskie pieminekļi ir 421830,49 m²).

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības		
		2020 plānotais	2021 plānotais	2022 prognoze
Nodrošināta energoefektivitātes uzraudzība	Padziļināti pārbaudīti ikgadējie pārskati par ieviestiem energoefektivitātes pasākumiem (skaits)	50	50	50
	Valsts ēku saraksta sagatavošana (skaits)	1	1	1
Iesaistītās iestādes: Ekonomikas ministrija, energoauditori un sertificētāji, komersanti, valsts iestādes un pašvaldības, sertificēšanas institūcijas, komersantus un pašvaldības pārstāvošās organizācijas				

Uzdevumi darbības virziena īstenošanai:

- izveidota energoefektivitātes monitoringa sistēmas uzraudzība;
- lielo uzņēmumu un lielo elektroenerģijas patērētāju energoauditu, energopārvaldības un vides pārvaldības ar papildinājumu administrēšana un uzraudzība;
- energoefektivitātes nodevas administrēšana;
- valsts un pašvaldības iestāžu energopārvaldības sistēmas ieviešanas uzraudzība;
- energoefektivitātes pienākuma shēmas administrēšana;
- brīvprātīgo vienošanos par energoefektivitātes uzlabošanu slēgšana un uzraudzība;
- sniegti priekšlikumi Ekonomikas ministrijai normatīvā regulējuma pilnveidošanai.

8. Transporta enerģijas nosacījumu kontrole, valsts naftas rezerves un ogļūdeņražu meklēšanas, izpētes un ieguves administrēšana

Mērķis: *Nodrošināt Latvijas Republiku ar valsts naftas produktu drošības rezervēm. Izveidot degvielu kvalitātes uzraudzības sistēmu.*

Esošās situācijas apraksts:

Sākot ar 2020.gada 1.janvāri, Birojs īsteno šādas funkcijas:

- ✓ Centrālās krājumu uzturēšanas struktūras funkcijas, valsts nodevu par naftas produktu drošības rezervju uzturēšanu administrēšana;
- ✓ izsniegt licences ogļūdeņražu meklēšanai, ogļūdeņražu ieguvei un izpētei, un uzraudzīt to nosacījumu izpildi;

✓ veikt ogļūdeņražu meklēšanas un ogļūdeņražu izpētes un ieguves darbu administratīvo pārraudzību.

Birojs atbilstoši Enerģētikas likuma⁵ 72.pantam organizē iepirkuma procedūru naftas produktu drošības rezervju pakalpojuma sniegšanai ar mērķi izveidot valsts naftas produktu drošības rezerves enerģētiskās krīzes gadījumam vai valsts (Latvijas Republikas) apdraudējuma gadījumam⁶.

Ņemot vērā, ka spēkā esošie līgumi par valsts naftas produktu drošības rezervju uzturēšanu noslēgti līdz 2020.gada beigām Birojs īsteno iepirkuma procedūru valsts naftas produktu drošības rezervju pakalpojuma nodrošināšanai 2021.gadā. Iepirkuma procedūra tiek organizēta divās kārtās saskaņā ar Aizsardzības un drošības jomas iepirkuma likumu. Pirmajā kārtā notiks pretendentu atlase saskaņā ar Aizsardzības un drošības jomas iepirkuma likuma 44.panta prasībām, kā arī tiks vērtēta pretendentu finanšu atbilstība. Savukārt, otrajā kārtā Birojs lūgs iesniegt finanšu piedāvājumus tikai tiem pretendentiem, kas iepirkuma 1.kārtā būs saņēmuši pozitīvu vērtējumu.

Plānotais kopējais iepirkuma apjoms ir 370 000 tonnas naftas produktu, kas atbilst 90 dienas importa patēriņam. Pakalpojumu sniegšana tiek plānota uz 1 gadu (no 2021.gada 1.janvāra līdz 2021.gada 31.decembrim).

Vēl papildus Birojs nodrošina transporta enerģijas nosacījumu izpildes uzraudzību un kontroli, tas ir, degvielas kvalitātes uzraudzību.

Lai īstenotu transporta enerģijas nosacījumu izpildes uzraudzību un kontroli, t.i., degvielas kvalitātes uzraudzību, tiks veidota degvielas kvalitātes uzraudzības un monitoringa sistēma.

Papildus tam Birojam katru gadu līdz 31.augustam ir jāiesniedz Eiropas Komisijai ikgadējais pārskats par degvielas tirgus uzraudzību saskaņā ar noteiktām vadlīnijām un ziņošanas formu.

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības		
		2020 plānotais	2021 plānotais	2022 prognose
Nodrošinātas naftas produktu rezerves enerģētiskās krīzes gadījumam apjomā, kas atbilst dienas vidējā tīrā importa daudzumam 90 dienu laikā	Veiktas pārbaudes pie komersantiem, kas nodrošina valsts naftas produktu drošības rezerves uzglabāšanu noteiktā apjomā saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem (pārbaužu skaits)	9	*	*
Izveidota degvielas kvalitātes uzraudzības un monitoringa sistēma	Izņemti un testēti degvielas paraugi (skaits)	300	300	300
	Pārbaudīti degvielas piegādātāju vispārējās ziņošanas ziņojumi (subjektu skaits)	70	70	70
	Sagatavots un iesniegts ikgadējais ziņojums Eiropas Komisijā par degvielas tirgus uzraudzību (skaits)	1	1	1

⁵ Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/49833-energetikas-likums>

⁶ Saskaņā ar Padomes 2009. gada 14. septembra Direktīvas 2009/119/EK, ar ko dalībvalstīm uzliek pienākumu uzturēt jēlnaftas un/vai naftas produktu obligātas rezerves 3. panta prasībām, dalībvalstis Kopienas teritorijā pastāvīgi uztur naftas krājumu apjomu, kas atbilst vismaz dienas vidējā tīrā importa daudzumiem 90 dienām vai arī dienas vidējam iekšzemes patēriņam 61 dienai atkarībā no tā, kurš no abiem daudzumiem ir lielāks.

Iesaistītās iestādes: Ekonomikas ministrija, Latvijas Degvielas tirgotāju asociācija, Latvijas Degvielas ražotāju asociācija, sertificēšanas institūcijas, komersanti.

* saskaņā ar iepirkuma rezultātu ir zināms pakalpojumu sniedzēju skaits

Uzdevumi darbības virziena īstenošanai:

- nodrošinātas valsts naftas produktu drošības rezerves;
- pilnveidota valsts naftas produktu drošības rezervju uzraudzība;
- izveidota degvielas kvalitātes uzraudzības sistēma;
- nodrošināta ogļūdeņražu meklēšanas, izpētes un ieguves licenču izsniegšana un veikta ogļūdeņražu meklēšanas un ogļūdeņražu izpētes un ieguves darbu administratīva pārraudzība; sniegti priekšlikumi Ekonomikas ministrijai normatīvā regulējuma pilnveidošanai.

9. Enerģētikas informācijas sistēmu uzturēšana, pilnveidošana un attīstība

Mērķis: *Pilnveidot informāciju sistēmas, samazinot administratīvo slogu un nodrošinot ērtu enerģētikas funkciju izpildi digitālajā vidē.*

Esošās situācijas apraksts:

Birojs no 2020.gada 1.janvāra pārņēma no Ekonomikas ministrijas enerģētikas funkciju uzraudzību, kuras ietvaros ir nodotas arī informācijas sistēmas.

Pārņemot informācijas sistēmas (ENER – Energoefektivitātes monitoringa un nodevas administrēšanas sistēma, NAPRO – Naftas produktu informācijas sistēma, ALDIS – Aizsargātā lietotāja datu informācijas sistēma), sākotnēji tika veikta ENER sistēmas novērtēšana, lai noteiktu turpmākos prioritāros virzienus un veicamos uzdevumus.

Pēc ENER sistēmas izvērtējuma ir secināts, ka informācijas sistēma nenodrošina pilnvērtīgu dokumentu un informācijas apriti un lietu veidošanu, tādējādi netiek nodrošināta konkrētās lietas uzraudzība un kontrole, tai skaitā, ENER nenodrošina normatīvo aktu prasību izpildi, līdz ar to Birojs veiks esošās informatīvās sistēmas pilnveidojumus.

Analizējot pārņemtās informācijas sistēmas, ir secināts, ka ir nepieciešams veidot jaunus digitālus risinājumus, ar kuriem atbilstoši biznesa procesiem un normatīvo aktu prasībām tiktu nodrošināta enerģētikas funkciju izpilde, tai skaitā, mazinot administratīvo slogu izveidojot ērtu e-pakalpojumu vidi.

Realizējot minēto digitālo risinājumu, Birojs būtiski mazinās administratīvo slogu komersantiem, valsts un pašvaldību iestādēm, kā arī tiks nodrošināta analīzei un plānošanai nepieciešamo datu uzkrāšana un tālākizmantošana.

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības			
		2019 izpilde	2020 plānotais	2021 plānotais	2022 prognoze
Pilnveidota un attīstīta ENER	Pilnveidota ENER funkcionalitāte attiecībā uz elektroenerģijas obligātā iepirkuma un garantētās	-	1	-	-

	maksas par koģenerācijas stacijā uzstādīto elektrisko jaudu atbilstoši normatīvo aktu prasībām				
Pilnveidota un attīstīta ALDIS	Pilnveidota ALDIS funkcionalitāte atbilstoši normatīvo aktu prasībām un nodrošināta sistēmas darbība produkcijas vidē	-	-	1	-
Samazināts administratīvais slogs	Digitalizēts energoefektivitātes monitoringa sistēmas process	-	-	1	-
	Digitalizēts naftas uzraudzības process	-	-	-	1
Iesaistītās iestādes: Ekonomikas ministrija, Valsts reģionālās attīstības aģentūra, Uzņēmumu reģistrs, Iekšlietu ministrijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Valsts ieņēmumu dienests, Izglītības un zinātnes ministrija, Latvijas Pašvaldību savienība, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija u. c.					

Uzdevumi darbības virziena īstenošanai:

- attīstīta un pilnveidota ENER funkcionalitāte nodrošinot ikgadējo pārskatu automātisko izvērtējumu un analīzi: elektrostaciju elektroenerģijas un siltumenerģijas pašpatēriņa aprēķināšana mēnešu/gada griezumā u.c., sadales un pārvades sistēmu operatoru datu ielāde sistēmā un to analīze; valsts nodevas administrēšana, nodokļu parādu kontrole, apziņošanas funkcionalitāte u.c.;
- digitalizēts energoefektivitātes monitoringa sistēmas process;
- digitalizēts naftas uzraudzības process;
- nodrošināts sistēmu lietotāju atbalsts;
- sniegti priekšlikumi Ekonomikas ministrijai normatīvā regulējuma pilnveidošanai.

III. Biroja darbības spēju izvērtējums

2019.gada nogalē apstiprināts Biroja reglaments, kas ar 2020.gada 1.janvāri nosaka Biroja darbības papildinājumu energoresursu uzraudzības un kontroles funkciju veikšanā. Atbilstoši tam Birojs normatīvajos aktos deleģētajām funkcijām, uzdevumiem, tajā skaitā nodrošinot pamatdarbības un atbalsta funkciju nodalīšanu un sertificēšanas struktūrvienības autonomiju, kā arī ņemot vērā Biroja sasniedzamos mērķus 2020.gadā, veic Biroja struktūras izmaiņas (Pielikums).

2019.gadā Birojā bija apstiprināta 71 amata vieta, no kurām patstāvīgās amata vietas 69, savukārt, 2 izveidotas uz ERAF projekta “Būvniecības procesu un informācijas sistēmas attīstība (1.kārta un 2.kārta)” īstenošanas laiku (tajā skaitā 41 ierēdņu amata vieta un 28+2 darbinieku amata vietas).

Birojā uz 2019.gada noslēgumu 97% nodarbināto bija akadēmiskā vai otrā līmeņa augstākā profesionālā izglītība, tajā skaitā 47% bija maģistra grāds. Biroja ierēdņi un darbinieki regulāri pilnveido savas profesionālās zināšanas un kompetences būvniecības uzraudzības jomā, tajā skaitā par būvdarbu veikšanas kvalitāti un atbilstību, kā arī jautājumiem, kas saistīti ar būvju ekspluatācijas uzraudzības nodrošināšanu, juridiskajos un komunikācijas jautājumos, vadības prasmēs un citas apmācības, kas ir tieši saistītas ar tiešo darba pienākumu veikšanu.

Atbilstoši tam, ka Birojs, sākot ar 2020.gada 1.janvāri, uzsāk veikt uzraudzības un kontroles funkciju energoresursu jomā, un, ņemot vērā Biroja strukturālās izmaiņas, Biroja amata vietu skaits sasniedza 101, no kurām vispārējā civildienesta amata vietas paredzētas 67, savukārt darbinieka statusā 34.

2019.gadā Biroja funkcijas ir veikuši vidēji 67 darbinieki, Biroja kolektīvu papildināja 17 nodarbinātie un darba tiesiskās/civildienesta attiecības pārtrauca 11 nodarbinātie. Salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem 2019.gadā Biroja tiesisko attiecību izbeigšanas jomā ir vērojama samazinājuma tendence – personāla rotācijas koeficients 0,44 pret 2018.gada 0,76, kas liecina par iepriekšējā gadā veikta reorganizācijas procesa veiksmīgu nostabilizēšanu.

Tabula Nr.1

Birojā nodarbināto raksturojošie rādītāji

gads	amata vietu skaits uz 31.decembri	darba vai civildienesta tiesiskās attiecības uzsāktas (amata vietas / procenti)	darba vai civildienesta tiesiskās attiecības izbeigtas (amata vietas / procenti)	Rotācijas koeficients*
2018	70	25 / 36%	23 / 33%	0,76
2019	71	17 / 24%	11 / 15%	0,44

Avots: IS “Horizon” dati; Biroja aprēķins

* - personāla rotācijas koeficients = (pieņemto skaits + atbrīvoto skaits)/faktiski nodarbināto vidējais skaits (norāda par cik % iestādē ir nomainīties personāls);

Kvalitatīva Biroja funkciju izpilde un rezultatīvo rādītāju sasniegšana ir Biroja nodarbināto sasniegums. Birojs atbalsta un novērtē nodarbināto profesionālo un

personisko izaugsmi, mērķtiecīgu savstarpējo sadarbību, atbildīgu un efektīvu uzdoto darba uzdevumu izpildi, veicot ikgadējo novērtēšanu sistēmā NEVIS, tādējādi radot labāko risinājumu un mērķus nodarbinātā izaugsmē un noteikto darba uzdevuma izpildē. Par profesionālu, godprātīgu un pašreizējīgu darbu, nozīmīgu personisko ieguldījumu Biroja attīstībā un mērķu sasniegšanā 2019.gadā tika apbalvoti 11 Biroja nodarbinātie, no tiem ar Ekonomikas ministrijas apbalvojumiem – trīs, Biroja apbalvojumiem – seši un Jubilejas goda zīmi “Nodrošinājuma valsts aģentūrai 10” – divi.

Atbilstoši minētajam, lai veicinātu Biroja nodarbināto kvalifikācijas celšanu un attīstību, plānotajā periodā Birojs īpašu uzmanību vērš uz personāla politikas jautājumiem, kas nodrošina Biroja sniegto pakalpojumu kvalitātes paaugstināšanu un apliecina Biroja profesionalitāti savā darbības jomā.

Atbalsta funkciju izpildes procesa uzlabošana un pārstrukturizācija ir nozīmīgs Biroja pamatfunkciju izpildes rezultātu sasniegums. Vienkāršojot un sistematizējot tos procesus, ar kuru palīdzību tiek sasniegti pamatfunkcijās noteiktie uzdevumi, tiek celta Biroja nodarbināto veikto amata pienākumu kvalitāte un darba noslodzes laiks tiek izmantots efektīvāk.

Iekšējās kontroles sistēma

Birojs turpina Iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanu: ir pārskatīti un aktualizēti Birojā izstrādātie iekšējie normatīvie akti, norit darbs pie Kvalitātes vadības sistēmas ieviešanas atbilstoši standarta ISO 9001 prasībām, tajā integrējot Birojā jau akreditēto kvalitātes vadības sistēmu atbilstoši standartam ISO 17024:2012.

Efektīvai Biroja darbībai un ilgtspējīgai attīstībai Birojs turpinās pilnveidot kvalitātes vadības sistēmu, kuru 2020.gadā plānots sertificēt atbilstoši starptautiskajam standartam ISO 9001:2015. Tāpat 2020.gadā plānots izstrādāt iekšējās kontroles sistēmas pamatnostādnes.

Lai nodrošinātu korupcijas risku vadību un pretkorupcijas pasākumu plānošanu un izpildes uzraudzību, 2019.gadā ir aktualizēts Biroja korupcijas risku novēršanas plāns, kura izpildes uzraudzība, iestājoties stratēģijas periodam, plānota divas reizes gadā un pārskatīšana notiks katru gadu.

Biroja valsts budžeta programmu daļa

Biroja darbības nodrošināšana tiek finansēta no valsts budžeta finanšu programmas 20.00.00 “Būvniecība” un 29.00.00 “Enerģētikas politikas ieviešana” (no 2020.gada).

Biroja kopējais budžets **2019.gadā** bija 2 458 931 *euro*, tai skaitā:

- 20 000 *euro* – ieņēmumi no maksas pakalpojumiem;
- 99 966 *euro* – transferts no Aizsardzības ministrijas Būvniecības likumā noteikto funkciju veikšanai.

Atbilstoši likumam “Par valsts budžetu 2020.gadam” Biroja kopējais budžets **2020.gadā** veido 10 684 223 *euro*, tai skaitā:

- 2 413 223 euro programmā 20.00.00 “Būvniecība”;
- 7 000 000 euro apakšprogrammā 29.02.00 “Elektroenerģijas lietotāju atbalsts”;
- 1 271 000 euro apakšprogrammā 29.06.00 “Enerģētikas jautājumu administrēšana”.

Biroja kopējais budžets **2021.gadā** plānots 3 247 259 euro, tai skaitā:

- 2 316 259 euro programmā 20.00.00 “Būvniecība”;
- 931 000 euro apakšprogrammā 29.06.00 “Enerģētikas jautājumu administrēšana”.

Biroja kopējais budžets **2022.gadā** plānots 3 241 219 euro, tai skaitā:

- 2 310 219 euro programmā 20.00.00 “Būvniecība”;
- 931 000 euro apakšprogrammā 29.06.00 “Enerģētikas jautājumu administrēšana”.

2019.gada 15.maijā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.190 “Būvniecības valsts kontroles biroja sniegto maksas pakalpojumu cenrādis” stājās spēkā jauns Biroja sniegto pakalpojumu maksas cenrādis par patstāvīgās prakses uzraudzību un atkārtotu kompetences novērtēšanu un darbības sfēras paplašināšanu.

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA
ZĪMOGU

Biroja struktūra

